

Betænkning afgivet af Udlændinge- og Integrationsudvalget den 17. maj 2022

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven

(Styrket international rekruttering på rimelige arbejdsvilkår og målrettet mangel på arbejdskraft)

[af udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye)]

1. Ændringsforslag

Udlændinge- og integrationsministeren har stillet 3 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (V, DF, EL, KF, NB, LA og FG) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Flertallet vil stemme for de stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (S, SF og RV) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Alternativet, Kristendemokraterne, Inuit Ataqatigiit, Si-umut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betænkningssafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Politiske bemærkninger

Venstre, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige og Liberal Alliance

Venstres, Det Konservative Folkepartis, Nye Borgerliges og Liberal Alliances medlemmer af udvalget noterer sig, at regeringen har indgået aftalen om »Styrket international rekruttering på rimelige arbejdsvilkår og målrettet mangel på arbejdskraft« med Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre og Kristendemokraterne, som parterne ikke har flertal for, og som ikke løser den akutte udfordring med mangel på arbejdskraft.

Danske virksomheder melder om mangel på arbejdskraft. I den seneste rekrutteringsopgørelse fra Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (»Rekrutteringssurveys«, star.dk, marts 2022) fremgår det, at der på bare et halvt år har været knap 130.000 forgæves rekrutteringer. Det svarer til, at omkring en tredjedel af alle rekrutteringsforsøg på det

danske arbejdsmarked i første omgang var forgæves. Det er alvorligt. For når danske virksomheder ikke har adgang til den arbejdskraft, de har brug for, risikerer vi, at de taber ordrer. Det betyder tab af danske arbejdspladser og dermed tab af vækst og velstand.

En undersøgelse fra Dansk Erhverv har vist, at danske virksomheder på bare 3 måneder er gået glip af 35 mia. kr. i omsætning som følge af mangel på arbejdskraft (»58 milliarder: Mangel på arbejdskraft og varer koster danske virksomheder omsætning«, Dansk Erhverv, oktober 2021). Det skyldes bl.a. produktionsbegrænsninger som følge af mangel på arbejdskraft.

Et af de redskaber, vi kan bruge for at sikre arbejdskraften, er mere kvalificeret, international arbejdskraft. Desværre er regeringens forslag utilstrækkeligt. Der er flere faktorer, der gør, at det ikke løser udfordringen med mangel på arbejdskraft. Det handler bl.a. om, at beløbsgrænsen i regeringens forslag er for høj, at ledighedsprocenten er for lav, og at ordningen ikke er permanent, men begrænset til en 2-årig periode.

Det samme mener Dansk Erhverv, hvor administrerende direktør Brian Mikkelsen udtaler »På virksomhedernes vegne må vi desværre konstatere, at aftalen er både skuffende og utilstrækkelig i forhold til at modsvare den historiske mangel på arbejdskraft, de oplever.« (»Kæmpe skuffelse« og »status quo«: Her er erhvervslivets reaktioner på reformaftale«, altinget.dk, den 21. januar, 2022).

De økonomiske vismænd har kritiseret regeringens forslag for netop ikke at være permanent. Overvismand Carl Johan Dalgaard har bl.a. sagt, at det er vismændenes »anbefaling, at lempelsen gøres permanent, så man varigt kan høste produktivitetsevinsten« (»Overvismand: Lavere beløbsgrænse bør være permanent«, altinget.dk, den 29. marts 2022). Det er også det, som bl.a. DA tilkendegiver i sit høringssvar til lovforslaget, hvor de skriver, at beløbsgrænsen bør sænkes permanent til ca. 360.000 kr. årligt.

Dansk Industri mener også, at regeringen svigter de mange virksomheder, der mangler arbejdskraft: »Det ansvar svigter alle de politikere, der sidder og kan se problemet. De skal blive ved, til de har en løsning. Det ansvar har regeringen og finansministeren selvfølgelig også«. (»Erhvervslivets top i alvorligt opråb til regeringen: »Opgaven er ikke løst««, Berlingske, den 19. maj 2022).

Venstre, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige og Liberal Alliance ønsker netop en permanent ordning. Derfor har disse partier fremsat et beslutningsforslag om at tiltrække kvalificeret international arbejdskraft til Danmark på rimelige arbejdsvilkår. Beslutningsforslaget indeholder ti initiativer, og et element er en ny, forbedret beløbsordning på 360.000 kr. årligt for et udvalgt antal lande.

Venstre, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige og Liberal Alliance kan ikke støtte lovforslaget, da det ikke gør nok for at sikre den arbejdskraft, danske virksomheder efterspørger. V, KF, NB og LA appellerer i stedet til, at regeringen stemmer for det fremsatte beslutningsforslag, som netop skal sikre, at danske virksomheder kan tiltrække kvalificeret international arbejdskraft til Danmark på rimelige arbejdsvilkår.

Dansk Folkeparti

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget bemærker, at partiet er imod en nedsættelse af den løn, en udlænding skal oppebære for at kunne komme til Danmark som lønmodtager fra et land uden for EU fra 448.000 kr. til 375.000 kr. Dansk Folkeparti frygter, at en vedtagelse af forslaget vil betyde en negativ lønudvikling på det danske arbejdsmarked. Dansk Folkeparti påpeger endvidere, at tilstrømningen af udenlandske lønmodtagere fra eksempelvis Mellemøsten og Nordafrika, der vil få mulighed for at komme til Danmark, hvis regeringens forslag vedtages, vil føre til flere integrationsmæssige problemer i Danmark. Dansk Folkeparti står uforstående over for, at det skulle være nødvendigt at hente arbejdskraft i den tredje verden, når 12-13 mio. europæere i EU står uden arbejde og virksomhederne i henhold til EU's regler har mulighed for at hente de pågældende til Danmark uden videre. En nedsættelse af beløbsgrænsen til 375.000 kr. indebærer, at det er helt almindelige stillinger, der vil kunne besættes af udenlandsk arbejdskraft. Dansk Folkeparti bemærker i øvrigt også, at udenlandske medarbejdere, der opnår opholdstilladelse i Danmark, efter denne ordning vil kunne tage deres ægtefæller og børn med til Danmark, og at ægtefællerne ikke skal opfylde beløbsgrænsen på 375.000 kr. for at kunne tage et arbejde i Danmark. Dansk Folkeparti kan på baggrund af ovenstående ikke støtte forslaget.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af udlændinge- og integrationsministeren, tiltrådt af udvalget:

Til § 1

1) I den under nr. 2 foreslåede affattelse af § 9 a, stk. 2, nr. 1, ændres »på baggrund af« til: »inden for«.
[Sproglig præcisering]

2) Efter nr. 8 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 9 a, stk. 4, 2. pkt., ændres »nr. 1-3, 6-9, 12 og 13 og nr. 14, litra a, c og d,« til: »nr. 1-3, 6-9 og 12-14 og nr. 15, litra a og c-e,«.
[Konsekvensændring]

3) Nr. 21 og 22 udgår, og i stedet indsættes:

»21. I § 9 a indsættes som stk. 31-33:

»Stk. 31. Udlændinge- og integrationsministeren fastsætter, hvilket niveau den sæsonkorrigerede bruttoledighed ikke må overstige, jf. stk. 2, nr. 14 og nr. 15, litra e.

Stk. 32. Der kan ikke søges om opholdstilladelse og forlængelse af opholdstilladelse efter stk. 2, nr. 14 og nr. 15, litra e, efter den 30. juni 2024.

Stk. 33. Stillingsbetegnelser, inden for hvilke der er mangel, jf. stk. 2, nr. 1, opgøres på en liste (positivlisten) og kan tidligst udgå af listen efter 2 år fra offentliggørelsesdatoen.«

[Lovteknisk præcisering og sproglig præcisering]

Bemærkninger

Til nr. 1

Det foreslås at præcisere, at den foreslåede § 9 a, stk. 2, nr. 1, omhandler aftale eller tilbud om ansættelse inden for en stillingsbetegnelse, hvor der er mangel på arbejdskraft, og ikke aftale eller tilbud om ansættelse på baggrund af en stillingsbetegnelse, hvor der er mangel på arbejdskraft.

Til nr. 2

Der er tale om en konsekvensrettelse.

Til nr. 3

Det foreslås af lovtekniske grunde at slå lovforslagets § 1, nr. 21 og 22, sammen til et nummer. Endvidere foreslås det at præcisere, at den foreslåede § 9 a, stk. 33, omhandler stillingsbetegnelser, inden for hvilke der er mangel, og ikke stillingsbetegnelser, der er mangel på.

5. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 28. april 2022 og var til 1. behandling den 5. maj 2022. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Udlændinge- og Integrationsudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 1 møde.

Høringssvar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og udlændinge- og integrationsministeren sendte den 30. marts 2022 dette udkast til udvalget, jf. UUI alm. del – bilag 75. Den 29. april 2022 sendte udlændinge- og integrationsministeren høringssvarene og et høringsnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 4 bilag på lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 1 spørgsmål til udlændinge- og integrationsministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

Bjørn Brandenburg (S) Birgitte Vind (S) Camilla Fabricius (S) fmd. Thomas Jensen (S) Kasper Sand Kjær (S)

Julie Skovsby (S) Lars Aslan Rasmussen (S) Rasmus Horn Langhoff (S) Rasmus Stoklund (S) Carl Valentin (SF)

Halime Oguz (SF) Anne Sophie Callesen (RV) Kathrine Olldag (RV) Pernille Skipper (EL) Rosa Lund (EL)

Sikandar Siddique (FG) Mads Fuglede (V) Anne Rasmussen (V) Heidi Bank (V) Erling Bonnesen (V) Alex Vanopslagh (LA)

Morten Dahlin (V) Pia Kjærsgaard (DF) nfm. Morten Messerschmidt (DF) Peter Skaarup (DF) Marcus Knuth (KF)

Rasmus Jarlov (KF) Pernille Vermund (NB) Carsten Kissmeyer (V)

Alternativet, Kristendemokraterne, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	49	Frie Grønne, Danmarks Nye Venstrefløjsparti (FG)	3
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	39	Alternativet (ALT)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Kristendemokraterne (KD)	1
Radikale Venstre (RV)	14	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Enhedslisten (EL)	13	Siumut (SIU)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	13	Sambandsflokkurin (SP)	1
Dansk Folkeparti (DF)	10	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Nye Borgerlige (NB)	4	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	10
Liberal Alliance (LA)	3		